

Hvorfor det nesten aldri kommer interessante eller viktige nyheter fra distriktene.

Eller: Nakent bygde-NRK jager finske rumper med øks

«SPILTE FOR DRONNINGEN – VISTE RUMPA»: var NRKs vinkling av Barents Spetakkel. NRKs og norsk distriktjournalistikk på sitt aller mest representative, mener kunstneren Morten Traavik.

FAKSIMILE: VG-TV

KULTURJOURNALISTIKK:

VELKOMMEN, KJÆRE leser som lot blikket ditt fanges av denne overskriften. Og la meg bare kjapt forsikre deg om at det som i utgangspunktet kan synes som en litt sensasjonspreget og spekulativ formulering er i største allmenne og journalistiske interesse, og bygger (for det meste) på dokumenterbare fakta. Bak valget av overskrift og vinkling ligger selvsagt kun en målsetting om å formidle viktig og tankevekkende journalistikk i publikums tjeneste. Min nye, store inspirasjon og ledestjerne i denne virksomheten heter Pål Hansen og er distriktredaktør for NRK Troms og Finnmark. Han er for øvrig også hvit, gift og er muligens også glad i å lese Donald Duck på toalettet. Jeg har riktignok ikke helt hundre prosent sikre kilder, men anser opplysningene uansett som relevante for å gi et så nyansert inntrykk av herr Hansen som mulig, fortsatt i sakens og publikums interesse.

MORTEN TRAAVIK

Barents Liberation Army, sørlige frontavsnitt

BAKGRUNNEN FOR overskriften er at jeg hele siste uke hadde gleden av å være en av tre spesielt inviterte festivalkunstnere under den internasjonale festivalen Barents Spetakkel 2011. Festivalen arrangeres årlig i Kirkenes av kulturprodusentene Pikene på Broen. Årets festival, som hadde «Mind the Map!» som sitt motto, samlet profesjonelle kunstnere, artister, forfattere, idéhistorikere, musikere, diplomater m.m. fra samtlige land i Barentsregionen: Norge, Russland, Finland og Sverige, samt fra

Tyskland, Italia, Storbritannia, Island, Frankrike, Sápmi (Sameland), Litauen, Polen og Bergen. Festivalen ble åpnet av dronning Sonja, som også var til stede da mitt eget verk «Borderlines» ble åpnet utendørs i Kirkenes sentrum ved midnatt samme kveld av utenriksminister Jonas Gahr Støre.

UNDER FESTIVALEN, som varte fra 2.–6. februar, var det 85 – jeg gjentar: åttifem – akkrediterte journalister fra inn- og utland til stede. De dekket festivalen og dens innhold for riksdekkende TV- og radiokanaler, aviser og nettmedia i Russland, Frankrike, Latvia, Finland og Norge. I tillegg var NRK Troms og Finnmark der av og til og markerte sin egenart i forhold til de fleste andre mediene ved sine, eh, annerledes valg av saker og journalistiske vinklinger.

DISTRIKTSKONTORETS SAMLEDE dekning av en av ikke bare Norges, men også hele Barentsregionens i særklasse mest interessante kulturbegivenheter inneholder for eksempel ikke én eneste anmeldelse eller kunstkritikk, og kun i lav grad andre referanser til noe av selve *innholdet* i festivalen. Men vi skal selvsagt ha forståelse for at distriktkontoret tross alt har begrensede ressurser til rådighet og ofte må ta vanskelige valg for å sette fullt trøkk på de nyhetene som virkelig «betyr noe». I publikums tjeneste, som den stats- og skattepengefinansierte kanalen NRK jo tross alt er.

NRK TROMS og Finnmark skuffet ikke. Der andre tiet, eller rett og slett ikke gadd, satte kanalen tre av distriktkontorets journalister inn med full kraft for å sette søkelyset på nyhetsscoopet som i best mulig grad ville gi både norsk kvalitetsjournalistikk og landsdelens kulturelle mangfold et (eller kanskje tre) ansikt: Tre finske festivalmusikere som på åpningskvelden moonet (viste rumpen) til en kompis med filmkamera utenfor en bar mens dronningens kortesje var på vei til utstillingsåpning på en helt annen kant av byen. Dette ble etter inspirert bearbeidelse fra Pål Hansen og hans lærlinger i Vadsø til et stort bilde sammenstilt av tre kornete finske rumper og et portrett av dronningen, med overskriften «SPILTE FOR DRONNINGEN – VISTE RUMPA».

DETTE BIDRAGET til folkeopplysning og kreativt vinklet nyhetsjournalistikk vil Pål Hansen og NRK Troms og Finnmark uten tvil bli husket for i mange år, noe de forhåpentlig var klar over da de bestemte seg for denne markeringen av NRKs og norsk distriktjournalistikk på sitt aller mest representative.

KULTURDEBATT

Det store korslaget

«DET STORE KORSLAGET» på TV 2 produseres av noe som heter «FRIDAY TV». Det navnet er det eneste som krediteres ved programslutt. Ikke komponister, ikke tekstforfattere, ikke arrangører ikke koreografer, ikke kostymemakere, ikke dekoratører, ikke fotografer, ikke ikkeno'. Komponister, tekstforfattere og ikke minst arrangører er for så vidt ganske vant til å bli oversatt av programskapere. De, sammen med TV 2s ledelse, ansatte i musikkrelaterte redaksjoner og programleder(e) syns det er helt unødvendig å bruke tid på slike uvesentligheter av «noe» som kalles opphavsmenn.

DISSE LINJER er altså direkte forårsaket av «Det store korslaget», men radioene i det ganske land og deres programledere er like arrogante i sin presentasjon av musikk – de gir ganske enkelt blaffen, bortsett fra å kreditere seg selv, lydteknikere og sekretærer. (Jeg ser selvsagt bort fra dem som presenterer klassisk musikk eller litteratur. Det hadde jo vært uhørt å lese opp et dikt uten å kreditere forfatteren – eller å fade ut et dikt før det var ferdig).

OM DET ER NOEN av dem som leser disse linjer og som føler seg truffet, vil jeg gjerne få sitere lov om opphavsrett til åndsverk mv., paragraf 3: «Opphavsmannen har krav på å bli navngitt *slik som god skikk tilsier* (i kursiv av undertegnede) så vel på eksemplar av åndsverket som når det gjøres tilgjengelig for allmenheten». Dette blir aldri fortalt nye, unge medarbeidere som skal jobbe med musikk – selv om de kanskje burde skjønnt det selv ... Men ansvaret ligger likevel, som alltid, hos ledelsen.

FOR IKKE mange år siden gikk svenske opphavspersoner til samlet front mot Sveriges Radio. De forlangte store summer for hver gang deres navn ikke var blitt kreditert. Og de vant frem! Mange kjenner vel «Julekveld i skogen» som ble forbudt spilt i NRK i mange år. Grunnen var at tekstforfatteren, Astor Ericson, aldri ble kreditert. Hadde bare alle opphavsmenn vært like modige. Uansett er det på tide at de som dette gjelder, begynner å ta opphavsmenn på alvor.

Kristian Lindeman, komponist og musikkmedarbeider i NRK

MIDT I KULTUREN

Delta i kulturdebatten på kulturdebatt@bt.no. Maks lengde hovedinnlegg: 4500 tegn inkl. mellomrom, spalteinlegg 1800 tegn.

Ivaretagelse av nynorsk som både tale- og skrivemål er etter min mening overordentlig viktig

ANNE HOLT PÅ BLOGGEN SIN

Det er tre sentrale oppfinnere av det moderne Norge: Fridtjof Nansen, Bjørnstjerne Bjørnson og Farouk al-Kasim

NINA WITOSZEK, AFTENPOSTEN

Det er kjekt å ha en egen markedsføringskanal hvor jeg styrer helt selv

AYLAR LIE OM Å BLOGGE, DAGBLADET

Noen ganger får du masse penger for en film som bare blir noe dritt

MARK WAHLBERG, VG